

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สิทธิและสวัสดิการ

สำหรับบุคคลที่ถูกรกระทำ
ด้วยความรุนแรงในครอบครัว

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองผู้ถูกรกระทำด้วยความรุนแรง
ในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

คำนำ

หนังสือสิทธิและสวัสดิการสำหรับบุคคลที่ถูกรักษาด้วยความรุนแรงในครอบครัวฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำเพื่อเผยแพร่ความรู้และสิทธิประโยชน์ที่ประชาชนพึงได้รับจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวได้คัดสรรเนื้อหาที่สำคัญและมีประโยชน์ ได้แก่ สิทธิและสวัสดิการต่างๆ ที่บุคคลซึ่งได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัวสามารถเข้าถึงได้ เช่น สิทธิในการได้รับการตรวจรักษา การบำบัดฟื้นฟู การได้รับเงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้หนังสือมีความน่าสนใจ น่าอ่าน และเข้าใจง่าย จึงได้มีการปรับปรุงการออกแบบและจัดทำภาพประกอบที่สวยงาม ทันสมัย เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจสิทธิและสวัสดิการสำหรับบุคคลที่ถูกรักษาด้วยความรุนแรงในครอบครัวอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านผู้อ่านจะมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของบุคคลในครอบครัว ไม่เพิกเฉยเมื่อถูกกระทำหรือพบเห็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว สามารถให้การช่วยเหลือให้คำแนะนำ ปรีกษา บุคคลในครอบครัว หรือชุมชนได้ และยินดีเป็นอย่างยิ่งหากท่านจะได้ส่งผ่านความรู้นี้ไปยังบุคคลอันเป็นที่รักในครอบครัว หน่วยงาน และชุมชน ต่อไป

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

ตุลาคม ๒๕๖๒

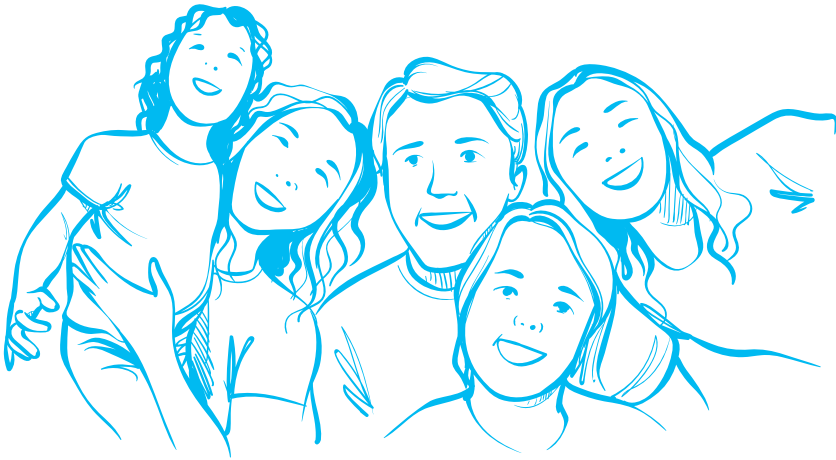

หยุดความรุนแรง ในครอบครัว และสังคม ความรุนแรงในครอบครัว ไม่ใช่เรื่องส่วนตัว

แต่เป็นเรื่องราวของทุกๆ คนที่ต้องช่วยกันหยุดยั้ง
เพื่อไม่ให้ครอบครัว และสังคมถูกทำลาย

มีหลากหลายสาเหตุที่ทำให้ความรุนแรงเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการดื่มสุรา การเสพยาเสพติด การติดการพนัน ความเครียดจากการทำงาน และความกดดันทางเศรษฐกิจครอบครัว **แต่ต้นเหตุสำคัญที่ทำให้ความรุนแรงในครอบครัวลุกลาม และรุนแรงมากยิ่งขึ้นนั้น เป็นเพราะความเชื่อผิดๆ ที่ว่าความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว ทำให้ปกปิดปัญหาที่เกิดขึ้น** อาจเป็นเพราะความอาย หรือคิดว่าไม่มีคนอื่นที่ช่วยได้ และด้วยความเชื่อเช่นนี้เอง ทำให้คนรอบด้านไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้องหรือให้การช่วยเหลือ

แต่วันนี้ เราจะดูแลกันและกัน คุณก็เป็นส่วนร่วมที่สำคัญที่จะช่วยให้ความรุนแรงในครอบครัวยุติลงได้

อย่าเพิกเฉย เมื่อถูกกระทำหรือพบเห็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัวทุกคนมีหน้าที่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้การคุ้มครองช่วยเหลือ และให้คำแนะนำ ปกป้อง รวมทั้งบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมผู้กระทำไม่ให้กระทำความรุนแรงซ้ำ เพราะการที่เราเจียมเฉย จะยิ่งเป็นการส่งเสริมให้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวดำเนินต่อไป

ความรุนแรงในครอบครัว ไม่ใช่เรื่องส่วนตัวแต่เป็นเรื่องของทุก ๆ คน ที่ต้องช่วยกันเพื่อให้ความรุนแรงหยุดทำร้ายคุณและสังคม

สารบัญ

๑ คำนำ

๖ สิทธิและสวัสดิการสำหรับบุคคล
ที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรง
ในครอบครัว

๑๐ การคุ้มครองผู้ถูกกระทำ
ด้วยความรุนแรงในครอบครัว

๑๕ สิทธิของผู้ถูกกระทำ
ด้วยความรุนแรงในครอบครัว

๒๗ หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ การคุ้มครองผู้ถูกกระทำ ด้วยความรุนแรงในครอบครัว

๒๘ การแจ้งเหตุ

สิทธิและสวัสดิการ

สำหรับบุคคลที่ถูกระงับด้วยความรุนแรงในครอบครัว

ในอดีตสังคมไทยถือว่าปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องที่ควรปกปิดโดยเห็นว่า เป็นเรื่องปกตึธรรมดาที่อาจเกิดขึ้นได้และเป็นปัญหาภายในครอบครัวที่บุคคลภายนอกไม่ควรก้าวล่วงเข้าไปเกี่ยวข้อง ทำให้ปัญหาดังกล่าวมักถูกเพิกเฉย ละเลย แต่ในปัจจุบันสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวได้รับการเปิดเผยต่อสาธารณชนมากขึ้น ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างลักษณะครอบครัวไทย ทำให้ครอบครัวไม่สามารถ จัดการกับปัญหาความรุนแรงในครอบครัวได้อย่างเหมาะสม เป็นผลให้จำนวนผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงในลักษณะต่าง ๆ ทั่วจำนวนมากขึ้นทำให้ครอบครัวไม่ปกตึสุทเกิดความไม่มั่นคงของสถาบันครอบครัวและส่งผลกระทบทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในสังคมตามมา

ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ยังทำให้เกิด
ภาระแก่สังคมเป็นค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ เช่น ค่าจัดการ
ในกระบวนการยุติธรรม ค่ารักษาพยาบาล และการสงเคราะห์
ฟื้นฟู นอกจากนี้ การกระทำความรุนแรงในครอบครัวยังส่ง
ผลกระทบต่อเด็ก เยาวชน ซึ่งเป็นการสร้างวงจรแห่งความรุนแรง
ไม่มีที่สิ้นสุด เนื่องจากเด็กและเยาวชนเหล่านั้นได้ซึมซับ
พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง กลายเป็นผู้ที่มีปัญหาด้าน
พฤติกรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพของประชากรในที่สุด

การใช้ความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคม การแก้ปัญหาดังกล่าวมีความละเอียดอ่อนซับซ้อนเกี่ยวพันกับบุคคลใกล้ชิด มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการทำร้ายร่างกายระหว่างบุคคลโดยทั่วไป การใช้มาตรการทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญามายังคับกับการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จึงไม่เหมาะสม เนื่องจากกฎหมายอาญามีเจตนารมณ์ลงโทษผู้กระทำผิดมากกว่าที่จะแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด หรือปกป้องคุ้มครองผู้ที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ดังนั้น **การที่มีกฎหมายคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จึงมีความเหมาะสมกว่าการใช้กระบวนการทางอาญา** เพราะสามารถกำหนดรูปแบบ วิธีการ และขั้นตอนที่มีลักษณะแตกต่างจากการดำเนินคดีอาญา โดยทั่วไป

โดยให้ผู้ที่กระทำความผิดได้มีโอกาสกลับตัว
ยับยั้งการกระทำความผิดซ้ำ และสามารถรักษาความสัมพันธ์
อันดีในครอบครัวไว้ได้ เด็ก เยาวชน สตรี และบุคคล
ในครอบครัวมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากรัฐให้ปราศจาก
การใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติ อันไม่เป็นธรรม และ
มีสิทธิได้รับการบำบัดฟื้นฟูในกรณีที่มีเหตุดังกล่าวด้วย
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๕๖๐ มาตรา ๗๑

ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกัน
การกระทำความรุนแรงในครอบครัว

การคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

การกระทำที่จะถือว่าเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว คือ การกระทำที่เข้ากรณีใดกรณีหนึ่ง ได้แก่

- การกระทำใดที่มีจุดประสงค์ที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว
- การกระทำที่มีเจตนาที่อาจเป็นอันตรายต่อร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว
- การใช้อำนาจบังคับให้บุคคลในครอบครัวอย่างผิดทำนองคลองธรรม

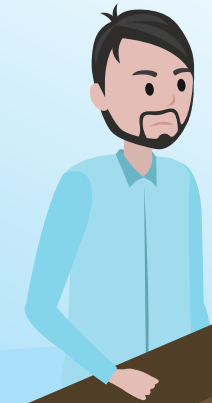

บุคคลในครอบครัวที่อยู่ในข่ายได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายฉบับนี้ ได้แก่ คู่สมรส คู่สมรสเดิม ผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามีภรรยา โดยมีได้จดทะเบียนสมรส บุตร บุตรบุญธรรม สมาชิกในครอบครัว รวมทั้ง บุคคลใดๆ ที่ต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน

ทั้งนี้ หากผู้ใดกระทำความรุนแรง
ในครอบครัวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

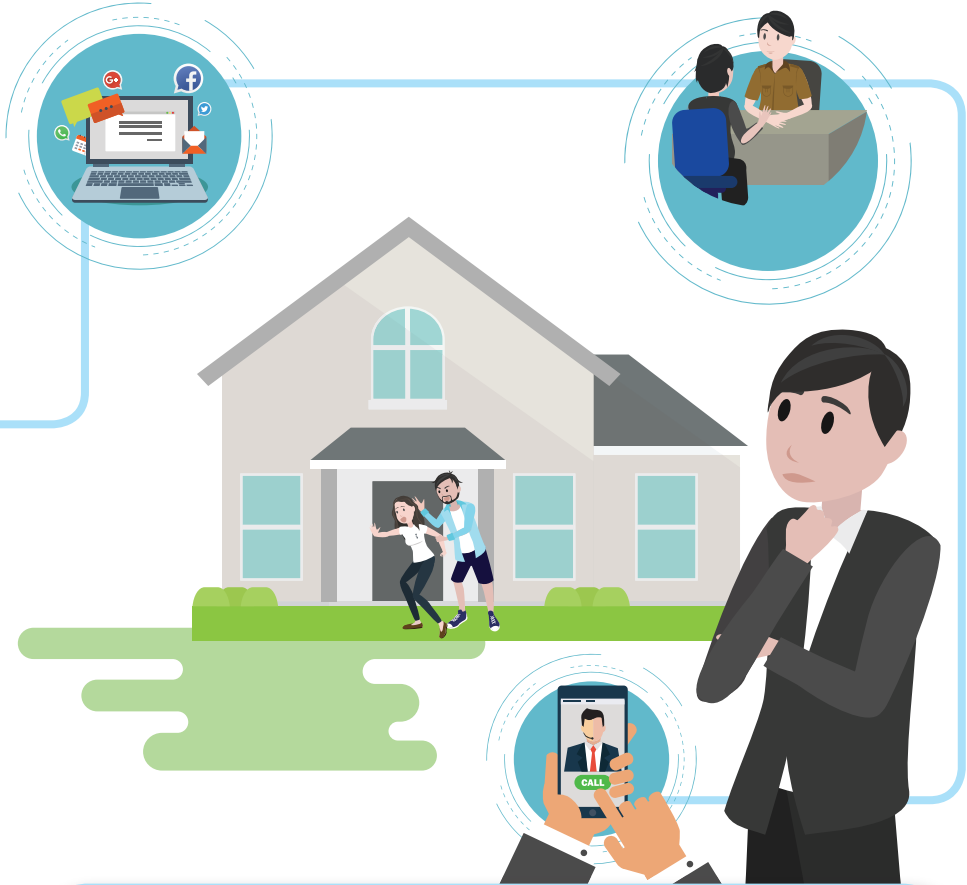

และเนื่องจากปัญหาความรุนแรงในครอบครัว มีใช้ปัญหาเฉพาะภายในครอบครัวเท่านั้น แต่เป็น ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคมด้วย ดังนั้น กฎหมาย ฉบับนี้จึงกำหนดให้ทุกคนในสังคมมีบทบาทร่วมกัน ในการกระทำที่จะระงับยับยั้งปัญหาความรุนแรง ในครอบครัว

คุณช่วยเหลือสังคม
1300

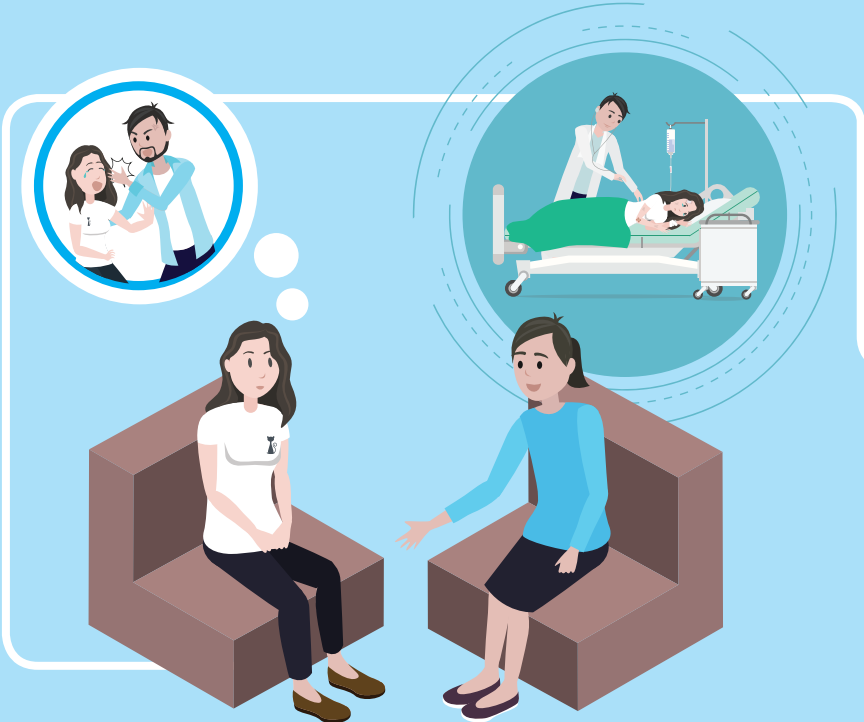

โดยให้บุคคลที่พบเห็นหรือทราบการกระทำดังกล่าวมีหน้าที่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการต่อไป ซึ่งอาจแจ้งโดยวาจา เป็นหนังสือ ทางโทรศัพท์ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด ในการนี้กฎหมายได้บัญญัติคุ้มครองผู้ที่แจ้งซึ่งกระทำโดยสุจริตไว้ว่าให้ได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง

สิทธิของผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

กฎหมายได้กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในขั้นตอนต่าง ๆ ไว้ ซึ่งทำให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีสิทธิต่าง ๆ ดังนี้

๑ สิทธิในการได้รับบริการตรวจรักษาและให้คำปรึกษา

ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีสิทธิขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้ตนได้เข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์ และขอรับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งที่พักที่เหมาะสมและปลอดภัย

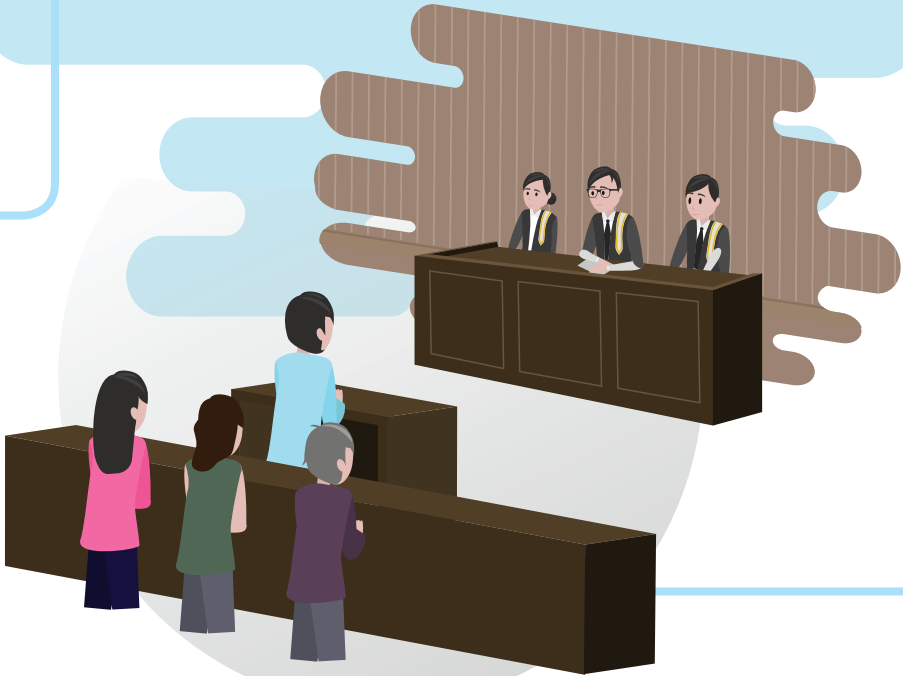
* พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

๒ สิทธิในการร้องทุกข์ดำเนินคดีเพื่อดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด ฐานกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

ในกรณีผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดให้ร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าไม่อยู่ในวิสัย หรือมีโอกาสที่จะร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง ให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อร้องทุกข์แทนโดยต้องแจ้งหรือร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือน มิเช่นนั้นคดีเป็นอันขาดอายุความ

ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

๓ สิทธิในการร้องขอรับการคุ้มครองสวัสดิภาพ

ในกรณีที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ไม่ประสงค์จะดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด แต่ยังมีพบว่ามีความเสี่ยงจะถูกกระทำซ้ำ สามารถร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓

* พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

แผนกสอบสวนคดี

๔ สิทธิในการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความรุนแรง ในครอบครัว

ในกรณีที่ผู้ถูกระงับด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีความประสงค์จะดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด ต้องร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนภายใน ๓ เดือนนับจากผู้ถูกระงับอยู่ในวิสัยและโอกาสที่จะร้องทุกข์ได้

๕

สิทธิในการมีจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่ตนร้องขอร่วมอยู่ด้วยในขณะสอบปากคำ เพื่อให้คำปรึกษา

๖ สิทธิในการขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์เบื้องต้นเป็นการชั่วคราวให้ผู้ถูกระงับด้วยความรุนแรงในครอบครัวกระทำการ หรือละเว้นกระทำการ ดังนี้

- เข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์
- ชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ต่อผู้ถูกระงับด้วยความรุนแรง

ในครอบครัวตามสมควรแก่ฐานะ สำหรับเงินหรือทรัพย์สินใดๆ ที่ผู้ถูกระงับด้วยความรุนแรงในครอบครัวสูญเสียไป จากผลของการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งรวมทั้งรายได้ที่สูญเสียไปค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการหาที่อยู่ใหม่ และค่าใช้จ่ายที่จำเป็น

- ห้ามผู้ถูกระงับด้วยความรุนแรงเข้าไปในที่พำนักของครอบครัวหรือเข้าใกล้ตัวบุคคลใดในครอบครัว
- กำหนดวิธีการดูแลบุตร

ทั้งนี้ ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน

หรือปรับไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

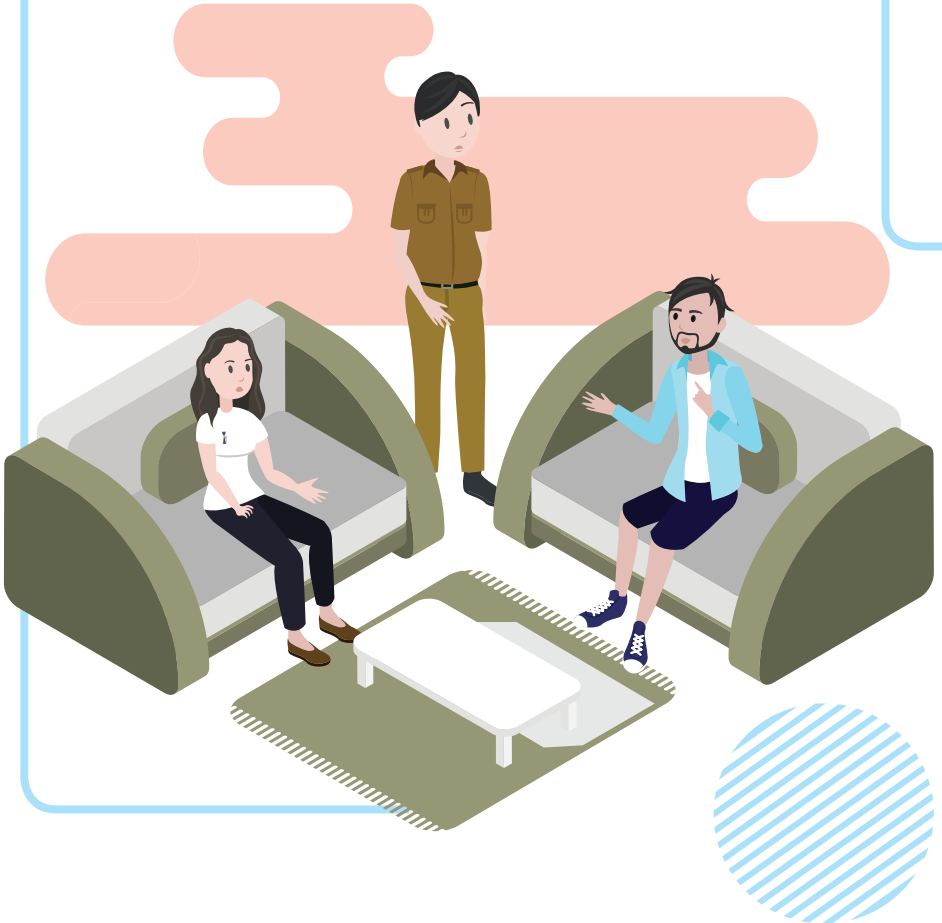
หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗ สิทธิในการยอมความ

ในกรณีที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะยอมความก่อนคำร้องทุกข์ หรือก่อนฟ้องไม่เอาผิด ต่อผู้กระทำผิด สามารถดำเนินการได้ในกรณีที่เหตุการณ์ หรือพฤติกรรม ผู้กระทำผิดเปลี่ยนแปลงไป และมีการปฏิบัติตามสัญญายอมความ

การพิจารณาคดีความรุนแรงในครอบครัวจะต้องคำนึงถึงความสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัวเป็นสำคัญ กฎหมายจึงกำหนดให้ความผิดฐานกระทำความรุนแรงครอบครัวเป็นความผิดอันยอมความได้ แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่ลบล้างความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายฉบับอื่น ๆ วันแต่ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๕๕ ซึ่งเป็นความผิดฐานทำร้ายร่างกายเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจผู้อื่นแต่ไม่ถึงกับเป็นอันตรายสาหัส จึงจะให้เป็นความผิดอันยอมความได้ด้วย

ในการนี้ กฎหมายได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการยอมความไว้ว่า ไม่ว่าการพิจารณาคดีการกระทำความรุนแรงในครอบครัวจะได้ดำเนินการไปแล้ว ถึงขั้นใดก็ตาม ก็ให้ศาลพยายามเปรียบเทียบให้คู่ความได้ยอมความกัน โดยมุ่งถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงหลักการอันประกอบด้วย การคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง การสงวนและคุ้มครองสถานภาพการสมรสของสามีภริยา หากไม่อาจรักษา สถานภาพของการสมรสได้ ก็ให้การหย่าเป็นไปได้อย่างความเป็นธรรม และเสียหายน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรเป็นสิ่งสำคัญ การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ครอบครัวนั้น ต้องรับผิดชอบในการดูแล ให้การศึกษาแก่สมาชิกที่เป็นผู้เยาว์พร้อมกับ มีมาตรการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือสามีภริยาและบุคคลในครอบครัวให้ปรองดองกัน และปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างกันเองและกับบุตร

ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการยอมความในคดีของการกระทำความรุนแรงในครอบครัว พนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลอาจตั้งผู้ประนีประนอม ประกอบด้วยบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งเป็นบิดา มารดา ผู้ปกครอง ญาติของคู่ความหรือบุคคลซึ่งเห็นสมควร เพื่อให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือในการไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ยอมความกัน หรือ อาจมอบหมายให้นักสังคมสงเคราะห์ หน่วยงานสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลใดช่วยเหลือไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ยอมความกันในกรณีที่มีการไกล่เกลี่ยเป็นผลสำเร็จบุคคลดังกล่าวจะจัดให้มีการทำสัญญายอมความขึ้น เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลเห็นว่าสัญญายอมความไม่ฝ่าฝืนตามกฎหมายและความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญายอมความนั้น

๘ สิทธิได้รับความคุ้มครองมิให้ผู้ใดลงพิมพ์โฆษณา หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วยวิธีใดๆ

เมื่อผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวมีการร้องทุกข์ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ แล้ว กฎหมายมีข้อกำหนดในการห้ามมิให้ผู้ใดก็ตาม นำข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับกรณีความรุนแรงดังกล่าว ลงพิมพ์โฆษณา หรือเผยแพร่ ต่อสาธารณชนด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตาม

๙ สิทธิในการยื่นอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาล ให้ทบทวนคำสั่ง กำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ทั้งหมด หรือแต่บางส่วน

ผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน เกี่ยวกับคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาล สามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งเป็นหนังสือขอให้ศาลทบทวนคำสั่งได้ภายใน **๓๐ วัน** นับแต่ทราบคำสั่ง

หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

หากพบเห็น หรือประสบเหตุความรุนแรงในครอบครัว สามารถติดต่อ
ที่กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ สำหรับความผิดที่เกิดในเขตกรุงเทพมหานคร
หรือ ความผิดที่ประมวลกฎหมายอาญาให้ถือว่าเกิดในราชอาณาจักรและไม่อยู่
ในเขตจังหวัด หรือสามารถแจ้งได้ที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์จังหวัด สำหรับความผิดที่เกิดในเขตจังหวัดนั้น

การแจ้งเหตุ

พบเห็นความรุนแรงในครอบครัว
สามารถแจ้งเหตุ/ขอความช่วยเหลือ/คำแนะนำ ได้ที่

๑. ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว
 - กรุงเทพฯ** : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว โทร. ๐-๒๐๔๒-๕๐๘๘
 - ส่วนภูมิภาค** : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๗๖ จังหวัด
๒. OSCC ศูนย์ช่วยเหลือสังคม โทร. ๑๓๐๐
๓. สถานีตำรวจ/โรงพยาบาล
๔. ศาลากลางจังหวัด/ที่ว่าการอำเภอ
๕. บ้านพักเด็กและครอบครัว หรือหน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรที่มีพนักงาน
เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๖. ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๗. ที่ทำการกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน

รวบรวมโดย

กองนิติกร กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เลขที่ ๑๐๓๕ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
โทรศัพท์ ๐-๒๓๓๐๖-๘๐๘๙ โทรสาร ๐-๒๓๓๐๖-๘๐๙๐

**พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำ
ด้วยความรุนแรงในครอบครัว**

พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอน ๔๑ ก
วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐
มีผลบังคับใช้วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐
เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความรุนแรงในครอบครัว” หมายความว่า การกระทำใด ๆ โดยมุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ แต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท

“บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า คู่สมรส คู่สมรสเดิม ผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามีภรรยา โดยมีได้จดทะเบียนสมรส บุตร บุตรบุญธรรม สมาชิกในครอบครัว รวมทั้งบุคคลใด ๆ ที่ต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน

“ศาล” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์” หมายความว่า ค่าทดแทนความเสียหายเบื้องต้นสำหรับเงินหรือทรัพย์สินใด ๆ ที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวสูญเสียไป โดยผลของการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และให้หมายความรวมถึงรายได้ที่สูญเสียไปค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการหาที่อยู่ใหม่ และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็น

“นักจิตวิทยา” หมายความว่า นักจิตวิทยาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“นักสังคมสงเคราะห์” หมายความว่า นักสังคมสงเคราะห์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และให้หมายความรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี ให้เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในท้องที่ใดไม่มีพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี ให้พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นพนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ผู้ใดกระทำการอันเป็นความรุนแรงในครอบครัว ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ให้ความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดอันยอมความได้ แต่ไม่ลบล้างความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น หากการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ ด้วย ให้ความผิดดังกล่าว เป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา ๕ ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้ที่พบเห็นหรือทราบการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว มีหน้าที่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

การแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง

มาตรา ๖ การแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕ อาจกระทำโดยวาจา เป็นหนังสือทางโทรศัพท์ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใด

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้พบเห็นการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือได้รับแจ้งตามมาตรา ๕ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ที่เกิดเหตุเพื่อสอบถามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในสถานที่นั้นเกี่ยวกับการกระทำที่ได้รับแจ้ง รวมทั้งให้มีอำนาจจัดให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์ และขอรับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ ในกรณีที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะดำเนินคดี ให้จัดให้ผู้นั้นร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าผู้นั้นไม่อยู่ในวิสัยหรือมีโอกาสร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ร้องทุกข์แทนได้

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๗ ถ้ามิได้มีการแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕ หรือมิได้มีการร้องทุกข์ตามมาตรา ๖ ภายในสามเดือนนับแต่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวอยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้ ให้ถือว่าคดีเป็นอันขาดอายุความ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้มีส่วนได้เสียจะร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๘ เมื่อมีการร้องทุกข์ภายในอายุความตามมาตรา ๗ แล้ว ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนโดยเร็ว และส่งตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว สำหรับการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีต่อศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่ได้ตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว แต่หากมีเหตุจำเป็นทำให้ไม่อาจยื่นฟ้องได้ทันภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ขอผิดฟ้องต่อศาลได้คราวละไม่เกินหกวัน แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามคราวโดยให้นำกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่การกระทำความผิดตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดกรรมเดียวกับความผิดตามกฎหมายอื่น ให้ดำเนินคดีความผิดตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง ต่อศาลรวมไปกับความผิดตามกฎหมายอื่นนั้น เว้นแต่ความผิดตามกฎหมายอื่นนั้นมีอัตราโทษสูงกว่าให้ดำเนินคดีต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาความผิดตามกฎหมายอื่นนั้น โดยให้นำบทบัญญัติทั้งหลายแห่งพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการสอบปากคำผู้ถูกรังแกด้วยความรุนแรงในครอบครัว พนักงานสอบสวนต้องจัดให้มีจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่ผู้ถูกรังแกด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องขอร่วมอยู่ด้วยในขณะสอบปากคำเพื่อให้คำปรึกษา

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่ผู้ถูกรังแกด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องขอ ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบปากคำไปก่อนโดยไม่ต้องมีบุคคลดังกล่าวร่วมอยู่ด้วย แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรอบุคคลดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวน

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของพนักงานสอบสวน ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด

มาตรา ๙ เมื่อมีการแจ้งตามมาตรา ๕ หรือมีการร้องทุกข์ตามมาตรา ๖ แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดลงพิมพ์โฆษณา หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งภาพ เรื่องราว หรือข้อมูลใด ๆ อันน่าจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้ถูกรังแกด้วยความรุนแรงในครอบครัวในคดีตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐ ในการดำเนินการตามมาตรา ๘ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่บุคคลผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราว ไม่ว่าจะมีการร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่โดยให้มีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ได้เท่าที่จำเป็นและสมควร ซึ่งรวมถึงการให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์ การให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เบื้องต้นตามสมควรแก่ฐานะการออกคำสั่งห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้าไปในที่พำนักของครอบครัวหรือเข้าใกล้ตัวบุคคลใดในครอบครัว ตลอดจนการกำหนดวิธีการดูแลบุตร

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เสนอมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ต่อศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่วันออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ หากศาลเห็นชอบกับคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ดังกล่าว ให้คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์มีผลต่อไป

ในกรณีที่ศาลไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือมีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลทำการไต่สวนและมีคำสั่งโดยพลันหากข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เพียงพอแก่การวินิจฉัยออกคำสั่ง ศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลง หรือเพิกถอนคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์หรือออกคำสั่งใด ๆ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมก็ได้

ผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลตามมาตรา นี้ สามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งเป็นหนังสือขอให้ศาลทบทวนคำสั่งได้ภายในสามสิบวันนับแต่ทราบคำสั่ง ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเป็นที่สุด

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑ ในระหว่างการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ตามมาตรา ๑๐ หรือออกคำสั่งใด ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่เหตุการณ์หรือพฤติกรรมเกี่ยวกับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้ถูกรังแกด้วยความรุนแรงในครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป ศาลมีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง หรือเพิกถอนคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ หรือคำสั่งใด ๆ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมก็ได้

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ศาลพิพากษาว่า ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวมีความผิดตามมาตรา ๔ ศาลมีอำนาจกำหนดให้ใช้วิธีการฟื้นฟู บำบัดรักษา คุ้มครองความปลอดภัย ผู้กระทำความผิดให้ผู้กระทำความผิดชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ ทำงานบริการสาธารณะ ละเว้นการกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัว หรือทำทัณฑ์บนไว้ ตามวิธีการและระยะเวลาที่ศาลกำหนดแทนการลงโทษผู้กระทำความผิดก็ได้

ในกรณีที่มีการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้องในความผิดตามมาตรา ๔ ให้พนักงานสอบสวนหรือศาล แล้วแต่กรณี จัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้องนั้น และกำหนดให้นำวิธีการตามวรรคหนึ่งเป็นเงื่อนไขในการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวโดยอนุโลมโดยอาจรับฟังความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือบุคคลในครอบครัวประกอบด้วยก็ได้ หากได้ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงและเงื่อนไขดังกล่าวครบถ้วนแล้วจึงให้มีการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้องในความผิดตามมาตรา ๔ ได้ หากผู้ต้องหาหรือจำเลยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนหรือศาลมีอำนาจยกคดีขึ้นดำเนินการต่อไป

หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา หรือรัฐมนตรีประกาศกำหนด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดให้มีระบบงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการบังคับให้เป็นไปตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ โดยกำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ วิธีพิจารณา การยื่น และการรับฟังพยานหลักฐาน หากพระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ไม่ว่าจะการพิจารณาตีการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวจะได้ดำเนินไปแล้วเพียงใด ให้ศาลพยายามเปรียบเทียบให้คู่ความได้ยอมความกัน โดยมุ่งถึงความสงบสุข และการอยู่ร่วมกันในครอบครัวเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้ ประกอบด้วย

(๑) การคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกรกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

(๒) การสงวนและคุ้มครองสถานภาพของการสมรสในฐานะที่เป็นศูนย์รวมของชายและหญิงที่สมัครใจเข้ามาอยู่กินฉันสามีภริยา หากไม่อาจรักษาสถานภาพของการสมรสได้ ก็ให้การหย่าเป็นไปด้วยความเป็นธรรมและเสียหายน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรเป็นสำคัญ

(๓) การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ครอบครัวนั้นต้องรับผิดชอบในการดูแลให้การศึกษาแก่สมาชิกที่เป็นผู้เยาว์

(๔) มาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือสามีภริยาและบุคคลในครอบครัวให้ปรองดองกันและปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างกันเองและกับบุตร

มาตรา ๑๖ เพื่อประโยชน์ในการยอมความในคดีการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว พนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาล แล้วแต่กรณี อาจตั้งผู้ประนีประนอมประกอบด้วยบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งเป็นบิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติของคู่ความหรือบุคคลที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลเห็นสมควรเพื่อให้คำปรึกษา หรือช่วยเหลือในการไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ยอมความกัน หรืออาจมอบหมายให้นักสังคมสงเคราะห์ หน่วยงานสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลใดช่วยเหลือไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ยอมความกันก็ได้

เมื่อผู้ประนีประนอมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งได้ดำเนินการไกล่เกลี่ยตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลแล้ว ให้รายงานผลการไกล่เกลี่ยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลแล้วแต่กรณีด้วย ในกรณีที่การไกล่เกลี่ยเป็นผลสำเร็จ บุคคลดังกล่าวจะจัดให้มีการทำสัญญายอมความขึ้น หรือจะขอให้เรียกคู่ความมาทำสัญญายอมความกันต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือศาลก็ได้

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลเห็นว่าสัญญายอมความไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายและความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญายอมความนั้น

มาตรา ๑๗ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดทำรายงานประจำปีแสดงจำนวนคดีการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว จำนวนคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ และจำนวนการละเมิดคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อ

บรรเทาทุกข์ของพนักงานเจ้าหน้าที่และศาล และจำนวนการยอมความ และรายงานต่อ
คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อทราบปีละครั้ง

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่กบอออกกฎ
กระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัญหาการ
แก้ไขการใช้ความรุนแรงในครอบครัวมีความละเอียดอ่อนซับซ้อนเกี่ยวพันกับบุคคลใกล้ชิด
มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการทำร้ายร่างกายระหว่างบุคคลโดยทั่วไป การใช้มาตรการ
ทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญามาบังคับกับ การกระทำด้วยความรุนแรงใน
ครอบครัวจึงไม่เหมาะสม เนื่องจากกฎหมายอาญามีเจตนารมณ์ที่จะลงโทษผู้กระทำความ
ผิดมากกว่าที่จะแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดหรือปกป้องคุ้มครองผู้ที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรง
ในครอบครัว ดังนั้น การมีกฎหมายคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
จึงมีความเหมาะสมกว่าการใช้กระบวนการทางอาญา เพราะสามารถกำหนดรูปแบบ
วิธีการ และขั้นตอนที่มีลักษณะแตกต่างจากการดำเนินคดีอาญาโดยทั่วไป โดยให้ผู้กระทำ
ความผิดมีโอกาสกลับตัวและยับยั้งการกระทำผิดซ้ำ รวมทั้งสามารถรักษาความสัมพันธ์
อันดีในครอบครัวไว้ได้ประกอบกับเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับความ
คุ้มครองโดยรัฐจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม จึงจำเป็นต้อง
ตราพระราชบัญญัตินี้

เบอร์ติดต่อหน่วยงานด้านครอบครัว

- ๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์**
กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
๕๓๗/๒ อาคารมหานครยิปซั่ม ชั้น ๒๓ ศรีอยุธยา แขวงถนนพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐ www.dwf.go.th, www.violence.in.th
โทรศัพท์/โทรสาร ๐๒-๖๕๒-๗๗๕๐
ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวกรุงเทพฯ
โทรศัพท์. ๐๒-๖๕๒-๕๐๕๘ (ยิปซั่ม), ๐๒-๓๐๖-๘๘๑๐ (บ้านราชวิถี)
ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว
ส่วนภูมิภาค พมจ ๗๖ จังหวัด
บ้านพักเด็กและครอบครัวกรุงเทพฯ
โทรศัพท์. ๐๒-๓๕๔-๗๕๘๐
บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด ส่วนภูมิภาค ๗๖ จังหวัด
ศูนย์ช่วยเหลือสังคม ๑๓๐๐
- ๒. กระทรวงสาธารณสุข**
กรมสุขภาพจิต
โทรศัพท์. ๐๒-๑๔๙-๕๕๕๕-๖๐
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
โทรศัพท์. ๐๒-๑๙๓-๗๐๐๐
กรมอนามัย
โทรศัพท์. ๐๒-๕๙๐-๔๐๐๐ โทรสาร ๐๒-๕๙๐-๔๐๙๔
กรมการแพทย์
โทรศัพท์. ๐๒-๕๙๐-๖๐๐๐

๓. กระทรวงยุติธรรม

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สายด่วนยุติธรรม ๑๑๑๑ กด ๗๗

โทรสาร. ๐๒-๑๔๓-๙๖๘๑

ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

โทรศัพท์. ๐๒-๒๗๒-๕๒๐๑, ๐๒-๒๗๒-๕๒๒๓-๕ ,

ส่วนมาตราการพิเศษและคุ้มครองสวัสดิภาพ

โทรศัพท์. ๐๒-๒๗๒๕๒๔๘

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ส่วนภูมิภาค ๗๖ จังหวัด

๔. กระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทรศัพท์. ๐๒-๒๒๑-๐๑๕๑-๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เลขหมายโทรศัพท์กลาง สถ. โทรศัพท์. ๐๒-๒๔๑-๙๐๐๐

๕. สำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน
(ส่วนกลาง) อาคารศูนย์ราชการ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๒

โทรศัพท์ : ๐๒-๑๔๒-๕๑๒๘, ๐๒-๑๔๒-๒๐๗๖-๗๗, ๐๒-๑๔๒-๒๐๙๙

ปรึกษาปัญหากฎหมาย : ๐๒-๑๔๒-๒๐๓๔ โทรสาร : ๐๒-๑๔๓-๙๑๖๙

อาคารถนนรัชดาภิเษก ชั้นที่ ๓ ปรึกษากฎหมาย : ๐๒-๕๑๕-๔๐๔๒,

ผู้จัดการมรดก : ๐๒-๕๑๕-๔๐๕๔, ๐๒-๕๑๕-๔๐๖๑

สำนักงานคดีเยาวชนและครอบครัว

โทรศัพท์. ๐๒-๒๒๔-๐๐๙๓

สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ๗๖ จังหวัด

๖. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

โรงพยาบาลตำรวจ ศูนย์พึ่งได้

โทรศัพท์. ๐๒-๒๐๗-๖๓๐๓

กองบัญชาการตำรวจนครบาล

โทรศัพท์. ๐๒-๒๕๒-๘๒๐๘

กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

โทรศัพท์กลาง : ๐๒-๒๐๕-๑๗๘๑ โทรสาร : ๐๒-๒๕๕-๑๗๑๐

กองบังคับการปราบปรามการค้ำมนุษย์

โทรศัพท์. ๑๑๙๑

กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี (กก.ดส.)

โทร ๐๒-๒๕๒-๓๘๙๒

ตำรวจภูธร ภาค ๑ (ภ.๑) โทรศัพท์ . ๐๒-๕๓๗-๘๕๘๕-๙

ตำรวจภูธรภาค ๒ (ภ.๒) โทรศัพท์. ๐๓๘-๒๗๕-๐๒๑-๒, ๐๓๘-๒๗๕-๐๒๘-๓๐

ตำรวจภูธร ภาค ๓ (ภ.๓) โทรศัพท์. ๐๔๔-๒๕๕-๒๗๗

ตำรวจภูธร ภาค ๔ (ภ.๔) โทรศัพท์. ๐๔๓-๒๔๕-๑๖๖ , ๐๔๓-๒๔๗-๑๒๐

ตำรวจภูธร ภาค ๕ (ภ.๕) โทรศัพท์. ๐๕๓-๑๔๐ ๐๐๐

ตำรวจภูธร ภาค ๖ (ภ.๖) โทรศัพท์. ๐๕๕-๓๖๘-๑๑๔ - ๙

ตำรวจภูธร ภาค ๗ (ภ.๗) โทรศัพท์. ๐๓๔-๒๔๓-๗๕๑-๙

ตำรวจภูธร ภาค ๘ (ภ.๘) โทรศัพท์. ๐๗๖-๓๓๘-๓๘๘

ตำรวจภูธร ภาค ๙ (ภ.๙) โทรศัพท์. ๐๗๔-๓๑๑-๑๖๑

๗. หน่วยงานเอกชน

มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว

โทรศัพท์. ๐๒-๙๕๔-๒๓๔๖

สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

โทรศัพท์. ๐๒-๓๕๔-๗๕๖๓

สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีในพระอุปถัมภ์พระเจ้าวรวงศ์เธอ

พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ

โทรศัพท์. ๐๒-๖๗๑-๔๐๔๕-๘

สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

โทรศัพท์. ๐๒-๙๔๑-๒๓๒๐

สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์

โทรศัพท์. ๐๒-๒๔๑-๐๗๓๗

มูลนิธิผู้หญิง

โทรศัพท์. ๐๒-๔๓๕-๑๒๔๖

มูลนิธิเพื่อนหญิง

โทรศัพท์. ๐๒-๕๑๓-๑๐๐๑

มูลนิธิปริณหาทสกุลเพื่อเด็กและสตรี

โทรศัพท์. ๐๒-๕๗๗-๐๕๐๑

มูลนิธิศูนย์ฮอทไลน์

โทรศัพท์. ๐๒-๒๗๗-๗๖๙๙ , ๐๒-๒๗๗-๘๘๑๑

มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล

โทรศัพท์. ๐๒-๕๑๓-๒๘๘๙

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

โทรศัพท์. ๐๒-๔๑๒-๑๑๙๖

มูลนิธิส่งเสริมความเสมอภาคทางสังคม

โทรศัพท์. ๐๒-๙๓๐-๐๕๓๓

ออกแบบและจัดทำโดย

กลุ่มคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว
กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

พิมพ์ครั้งที่ ๑๐ เดือนกันยายน ๒๕๖๓

จำนวนที่พิมพ์ ๕,๑๐๐ เล่ม

จำนวนหน้า ๔๔ หน้า

พิมพ์ที่ ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

“
เพิ่มความรักให้ครอบครัว...
ลดความรุนแรงในสังคม
”

**กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.)
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)**

255 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0 2642 7750 โทรสาร 0 2642 7750

www.violence.in.th <http://www.dwf.go.th>

facebook : white Ribbon Team